

Ändring av Instruktionen för det gemensamma församlingsarbetet

Gemensamma kyrkofullmäktige 17.6.2026
464/00.01.00/2025

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige

- 1) antecknar församlingsrådets utlåtanden om utkastet till instruktion för det gemensamma församlingsarbetet (i bilagan) för kännedom.
- 2) antecknar svaren från gemensamma kyrkorådet till församlingsrådets utlåtanden, som finns som bilaga, för kännedom.
- 3) godkänner förslaget till ny instruktion för det gemensamma församlingsarbetet i enlighet med bilagan så att den nya instruktionen träder i kraft från och med 1.8.2026 och ersätter då den nuvarande instruktion för det gemensamma församlingsarbetet, som trätt i kraft 1.12.2008 (ändrad 13.6.2024).

Behandling

Beslut

Yhteinen kirkkoneuvosto 07.05.2026 § 155

Föredragande Ställf. samfällighetens direktör Forsén Stefan

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet beslutar

- 1) att till församlingsrådets utlåtanden ge de svar som antecknats i bilagan.

Gemensamma kyrkorådet beslutar föreslå att gemensamma kyrkofullmäktige

- 2) antecknar församlingsrådets utlåtanden om utkastet till instruktion för det gemensamma församlingsarbetet (i bilagan) för kännedom.
- 3) antecknar svaren från gemensamma kyrkorådet till församlingsrådets utlåtanden, som finns som bilaga, för kännedom.
- 4) godkänner förslaget till ny instruktion för det gemensamma församlingsarbetet i enlighet med bilagan så att den nya instruktionen träder i kraft från och med 1.8.2026 och ersätter då den nuvarande instruktion för det gemensamma församlingsarbetet, som trätt i kraft 1.12.2008 (ändrad 13.6.2024).

Behandling

Förvaltningsdirektör Silander redogjorde för ärendet.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Bakgrund

Projektet Arbetsfördelningen 2026 avslutades sommaren 2025 (Arbetsfördelning 2026-2030: De centrala riktlinjerna och planen för en reform av de gemensamma tjänsterna, Gemensamma kyrkorådet 3.4.2025 § 113, Gemensamma kyrkofullmäktige 24.4.2025 § 34). Instruktionen för det gemensamma församlingsarbetet ska efter att projektet Arbetsfördelning 2026 slutförts bringas att motsvara nuläget. Vid reformen av instruktionen har man beaktat alla de ändringsbehov som framkommit i samband med utvecklandet av arbetsfördelningen i nämnda gemensamma församlingsarbete.

Gemensamma kyrkorådet beslutade vid sitt möte 15.1.2026 § 10 att begära utlåtanden om det utkast till instruktion för det gemensamma församlingsarbetet som utarbetats av församlingarna samt samarbetskommittén.

Givna utlåtanden

Alla 19 församlingar gav utlåtanden om förslaget till instruktion. Församlingarnas utlåtanden finns som separat bilaga. Pitäjänmäen seurakunta och Oulunkylän seurakunta framförde inget i sina utlåtanden som skulle ha krävt ett svar.

Samarbetskommittén behandlade utkastet till instruktion och utlåtanden om utkastet vid sitt möte 5.3.2026. Kommittén gav inget särskilt utlåtande och således krävdes inget svar. Samarbetskommittén tackade dock för beredningen och bad att man i fortsättningen skulle ägna mer uppmärksamhet åt barnkonsekvensbedömningen.

Arbetet i beredningsgruppen för stadgearbetsgruppen:

Medlemmar i beredningsgruppen för stadgearbetsgruppen var: Lauri Kopponen (ordf.), Ritva Saario, Wiking Vuori, Saara Haukipuro, Hilikka Niemistö, Mikko Sulander och Juha Silander.

Utöver de ovan nämnda har även följande personer varit medlemmar i stadgearbetsgruppen: Juha T. Raitio, Kalle Sällström, Maika Vuori, Riikka Reina, Riitta Asikanius, Jussi Murtovuori, Tuulikki Vuorinen, Wiking Vuori och Stefan Forsén.

Beredningsgruppen för stadgearbetsgruppen har behandlat frågan vid sina möten 23.3.2026, 14.4.2026 och 20.4.2026. Beredningsgruppen för stadgearbetsgruppen har utarbetat preliminära förslag till svar på frågor och synpunkter som tagits upp i utlåtandena. Stadgearbetsgruppen har behandlat instruktionen vid sina möten 16.4.2026 och 24.4.2026.

Gemensamma kyrkorådet antecknade vid sitt möte 9.4.2026 § 116 för kännedom de utlåtanden man fått om utkastet till instruktion och förde remissdebatt om utkastet till svar på utlåtandena samt om de ändringsförslag som gjorts utgående från utlåtanden till utkastet till instruktion.

De slutliga förslagen till ny instruktion för det gemensamma församlingsarbetet samt svaren på mottagna utlåtanden har godkänts av stadgearbetsgruppen vid mötet 24.4.2026 och framförs i bilagorna Som bakgrundsmaterial och samtidigt till stöd för arbetet under de kommande åren bifogas en version likt en kommentar till utkastet till instruktion för det gemensamma församlingsarbetet. I den har man inkluderat

anteckningar som gäller arbetsfördelningen för varje helhet. I fråga om de helheter som inte separat behandlats i samband med arbetsfördelningen har man antecknat skilda skriftliga motiveringar för avsikten med stadgeanteckningen.

Motiveringar för beslutsförslaget

Instruktionen för det gemensamma församlingsarbetet har förnyats i sin helhet. Syftet med reformarbetet har varit att få instruktionen att motsvara de riktlinjer för arbetsfördelningen, förändringar i verksamhetsmiljön och organisatoriska utvecklingsbehov som samfälligheten har godkänt.

Genom reformen har man också velat klargöra det gemensamma församlingsarbetets roll i förhållande till församlingarna samt stärka verksamhetens effektivitet, kundorientering och samarbete. Det gemensamma församlingsarbetet utvecklar verksamhetsmodeller och koncept för församlingarnas användning, stöder gemensamma tjänster och system samt främjar kundorientering och enhetliga verksamhetssätt.

Vidare har man i reformarbetet velat säkerställa att den nya instruktionen för det gemensamma församlingsarbetet till sin struktur och bl.a. för verksamhetsenheternas chefer i fråga om anteckningarna om delegerad beslutanderätt är i linje med de nya instruktionerna för andra avdelningar och enheter inom gemensamma tjänster som trädde i kraft 1.8.2025.

I instruktionen betonas att det gemensamma församlingsarbetet verkar som ett expert- och servicecenter med uppgift att komplettera och stödja församlingarnas arbete, inte ersätta det. Verksamheten grundar sig på samarbete med församlingarna och på att tillgodose deras behov. Denna ändring svarar på det behov som framkommit i utlåtandena, att klargöra arbetsfördelningen och se till att församlingarnas grundläggande uppgift förblir av högsta prioritet.

Uppgiftshelheterna expertverksamhet och -stöd, stöd- och utvecklingsverksamhet, livsrumsverksamhet och verksamhetsgårdar har strukturerats i tydligare helheter. Samtidigt har rollerna inom olika arbetsområden (t.ex. diakoni, fostran, familjerådgivning, arbete i läroanstalter, sjukhussjälavård) preciserats i förhållande till församlingarna. På flera punkter har man övergått till formuleringen "så som man kommit överens om eller kommer att komma överens om", vilket understryker det fortsatta gemensamma samarbetet om arbetsfördelningen.

Vid beredningen av instruktionen har församlingarnas utlåtanden beaktats i stor utsträckning. Viktiga förändringar på basis av utlåtandena har bl.a. varit:

- att betona samarbetet med församlingarna
- att precisera uppgiftshelheter och rubricering
- att ta bort oklara eller onödiga anteckningar
- att precisera formuleringar (t.ex. "i överenskomna delar" → "enligt överenskommelse").

Motiveringarna bakom de enskilda noteringarna i instruktionen framgår av den stadgeversion som presenteras som bakgrundsmaterial och som innehåller anteckningarna i arbetsfördelningen.

Tidtabell

Om gemensamma kyrkorådet så beslutar förs ändringen av instruktionen för det gemensamma församlingsarbetet till gemensamma kyrkofullmäktiges handläggning vid mötet 17.6.2026.

Den nya instruktionen skulle enligt förslag träda i kraft från och med 1.8.2026 och ersätta den nuvarande instruktionen för det gemensamma församlingsarbete som trätt i kraft 1.12.2008 (ändrad 13.6.2024).

Konsekvens- och riskbedömning

Beslutet har konsekvenser för barnen. Den barnkonsekvensbedömning som utarbetades i april 2026 finns i bilagan.

Stadgearbetsgruppen har vid sitt möte 24.4.2026 gjort två preciseringar av det slutliga förslaget till en ny instruktion för det gemensamma församlingsarbetet på basis av den utarbetade barnkonsekvensbedömningen. I samband med det diakonalt brottspåföljdsarbete och tillgänglighet (inklusive handikapparbete) lades det till uppgifter om att dessa helheter även omfattar verksamhet bland minderåriga.

När det gäller stödtjänster för fostran konstaterade stadgearbetsgruppen att denna term även omfattar de föreslagna helheterna om stöd för Tillväxtstigen och att förebygga utanförskap. Dessutom konstaterade stadgearbetsgruppen att termen Tillväxtstig inte används i alla församlingar i Helsingfors, varför det ur denna synvinkel inte är motiverat att ta med den i instruktionen för det gemensamma församlingsarbetet.

Grunder för befogenhet

Kyrkolagen 3 kap. 7.2 § 1 punkt och 16.3 §

Tilläggsuppgifter

förvaltningsdirektör Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Distribution

Gemensamt församlingsarbete
Församlingarna